

14. 4. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Průlomové rozhodnutí Soudního dvora ACI Adam C-435/12 o kopírování z nelegálních zdrojů

Dne 10. dubna 2014 vynesl Soudní dvůr EU (dále „SDEU“) významné rozhodnutí ve věci ACI Adam C-435/12[1], které, byť se v základu týkalo i jiné otázky, přináší sjednocující pohled na otázku (ne)dovolenosti pořizování rozmnoženin pro vlastní osobní potřebu, jestliže pocházejí z nelegálního zdroje.

Základem tohoto řízení o předběžných otázkách byly nároky vznesené u nizozemských soudů obchodními společnostmi dovážejícími a vyrábějícími nenahrané nosiče, a to ohledně jejich povinnosti odvádět poplatky z nenahraných nosičů autorským organizacím. Podstatou položených předběžných otázek bylo, zda tyto poplatky (tzv. náhradní odměny, jež se následně rozúčtovávají a vyplácejí autorům), mají zohledňovat i rozmnožování z nelegálních zdrojů, nebo zda smějí být vybírány jen z takového rozmnožování pro osobní potřebu, které jako zdroj využívá oprávněnou rozmnoženinu díla.

SDEU se nejprve zabýval tím, zda lze rozmnožování pro osobní potřebu považovat za dovolené na základě výjimek z autorskoprávní ochrany i tehdy, kdy je podkladem pro vznik rozmnoženiny nelegální kopie. SDEU dospěl k závěru, že vzhledem k nutnosti restriktivního výkladu výjimek a vzhledem k druhé podmínce, kterou je poskytnutí adekvátní náhrady autorovi, nelze považovat pořizování rozmnoženin, byť pro soukromou osobní potřebu fyzických osob, za dovolené, jestliže k jejich pořízení slouží nelegální zdroj. Naopak, po obchodnících dovážejících a vyrábějících nenahrané nosiče nelze požadovat, aby v jimi odváděných poplatcích nahrazovali autorům i újmu za nahrání rozmnoženin z nedovolených zdrojů.

Nelze se ale domnívat, že otázka nelegálního zdroje je nová. V některých evropských státech, např. v Německu[2], je pořizování rozmnoženin z nelegálního zdroje výslovně zákonem zakázáno. V České republice taková výslovná úprava chybí a neexistuje ani judikatura. Pokud bychom tuto otázku měli posuzovat, je třeba se řídit tzv. třístupňovým testem zakotveným v mezinárodních smlouvách[3] a komunitárním právu[4], a také českém autorském zákonu[5], podle něhož výjimka z autorského práva ve prospěch soukromého rozmnožování nesmí narušit normální způsob využívání díla a nesmí způsobit neospravedlnitelnou újmu oprávněným zájmům autora. Byť a právě proto, že je tato otázka posuzována v souvislosti s řešením způsobu výpočtu tzv. náhradních odměn z nenahraných nosičů, jsou závěry SDEU poměrně jednoznačné: ani při rozmnožování pro osobní potřebu nesmí koncový uživatel užít nelegální zdroj, neboť z takového užití nedostává autor tzv. náhradní odměnu, která je podmínkou dovolenosti tohoto způsobu užití. Na druhou stranu po výrobcích a dovozcích nenahraných nosičů nelze spravedlivě žádat, aby byli zatíženi poplatky z těchto nosičů zohledňujícími i nahrávky z nelegálních zdrojů.

Pokud uvedené rozhodnutí SDEU ve věci ACI Adam napomůže ke zvýšení uvědomění koncových uživatelů a kultivovanosti veřejného využívání volně dostupného obsahu na Internetu, může to být příkladem nápravy problémového stavu „zdola“. Dává to ale i šanci na přehodnocení vlastního přístupu ze strany třetích subjektů, které dosavadního stavu využívaly ve svůj prospěch.

JUDr. Zuzana Císařová,
advokát

[Kocián Šolc Balaščík, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Jungmannova 745/24
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 103 316
Fax: +420 224 103 234
e-mail: recepce@ksb.cz

[1] Dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[2] ustanovení § 53 odst. 1 německého autorského zákona (Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz)

[3] např. čl. 9 odst. 2 Revidované úmluvy Bernské o ochraně literárních a uměleckých děl; čl. 10 odst. 1 WIPO Copyright Treaty; čl. 13 TRIPS (příloha 1C k Dohodě o zřízení Světové obchodní organizace);

[4] čl. 5 odst. 5 Směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti („Informační směrnice“)

[5] ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztříštěnosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)
- [Digital Omnibus o AI: návrh nařízení o zjednodušení pravidel pro umělou inteligenci](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)
- [Environmentální tvrzení společností v hledáčku EU: Jak se vyhnout greenwashingu a obstát v nové regulaci?](#)
- [AIFMD II v České republice: Schvalovací proces a co čeká investiční společnosti](#)